

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 222/07-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. augusta 2007 predbežne prerokoval sťažnosť V. Š., B., zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., K., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 43 C 372/2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. Š. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júla 2007 doručená sťažnosť V. Š., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., K., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 43 C 372/2005.

Sťažovateľka uviedla, že 13. septembra 2005 podala okresnému súdu návrh na zvýšenie výživného. Podľa jej vyjadrenia konanie vedené tamojším súdom pod sp. zn. 43 C 372/2005 nie je dosiaľ právoplatne skočené. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla úkony, ktoré boli v danej veci vykonané. V tejto súvislosti poznamenala, že 27. októbra 2005 jej okresný súd uznesením uložil, aby odstránila nedostatky svojho podania, ktoré odstránila podaním z 15. novembra 2005. Následne ju okresný súd výzvou z 22. decembra 2005 vyzval na oznámenie konkrétnych skutočností. Sťažovateľka uviedla, že túto povinnosť si splnila podaním z 20. januára 2006. Podľa vyjadrenia sťažovateľky okresný súd uznesením sp. zn. 43 C 372/2005 z 27. apríla 2006 konanie zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. Proti tomuto uzneseniu podala 24. mája 2006 odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 8 Cop 181/2006 z 29. decembra 2006 tak, že rozhodnutie prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dňa 18. mája 2007 krajský súd uznesením opravil záhlavie svojho skoršieho uznesenia z 29. decembra 2006. Sťažovateľka je toho názoru, že vzhľadom na to, že konanie prebieha jeden rok a desať mesiacov a vo veci nebolo nariadené ani jedno pojednávanie, a podľa jej vyjadrenia okresný súd nevykonal ani jeden úkon, ktorý by smeroval k meritórnemu rozhodnutiu, v namietanom konaní dochádza k zbytočným prieťahom v konaní.

Nespokojnosť s postupom okresného súdu prejavila sťažovateľka 22. mája 2007, keď predsedovi okresného súdu podala sťažnosť na prieťahy v konaní. Uviedla, že na sťažnosť jej odpovedal listom sp. zn. Spr. 104/2007 z 25. mája 2007, v ktorom jej sťažnosť vyhodnotil ako nedôvodnú.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 43 C 372/2005 porušil jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, okresnému súdu prikázal vo veci konať bez zbytočných prieťahov, zakázal mu pokračovať v porušovaní označených práv a zaviazal ho uhradiť jej primerané finančné zadostučinenie v sume 50 000 Sk, ako aj náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 7/00, III. ÚS 100/01, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že sťažnosť, ktorou sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 43 C 372/2005, predmetom ktorého je návrh na zvýšenie výživného, je zjavne neopodstatnená.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietáchoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05).

Z obsahu sťažnosti, ako aj z jej príloh ústavný súd zistil, že konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 43 C 372/2005 bolo iniciované návrhom sťažovateľky na zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa, ktorý bol okresnému súdu doručený 13. septembra 2005. V priebehu konania okresný súd vyzval sťažovateľku na odstránenie nedostatkov podania, ako aj na oznámenie konkrétnych skutočností, pričom sťažovateľka si tieto povinnosti splnila, a to podaniami z 15. novembra 2005 a 20. januára 2006. Okresný súd uznesením sp. zn. 43 C 372/2005 z 27. apríla 2006 konanie zastavil z dôvodu, že zistil, že na Okresnom súde Košice – okolie vo veci sp. zn. 6 C 160/2005 „*medzi tými istými účastníkmi konania prebieha iné súdne konanie s rovnakým predmetom konania a týkajúce sa rovnakých skutkových okolností (...), ktoré vytvára prekážku už začatého konania*“.

Proti uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka 24. mája 2006 odvolanie, v ktorom uviedla: „*Konanie vedené na Okresnom súde Košice – okolie pod sp. zn. 6 C 160/2005 je konaním, kde navrhovateľom je Ing. V. Č. a odporkyňou som ja a predmetom konania je návrh Ing. V. Č. na zníženie výživného. Konanie, ktoré súd predmetným uznesením zastavil, je konaním o zvýšenie výživného.*“

Na základe toho krajský súd uznesením sp. zn. 8 Cop 181/2006 z 29. decembra 2006 uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd v tomto rozhodnutí uviedol, že v danom prípade nejde o totožnosť predmetu konania, a preto tu nie je prekážka už začatého konania.

Ústavný súd konštatuje, že aj keď v namietanom konaní okresný súd neurčil žiaden termín pojednávania, vykonal viaceré procesné úkony potrebné pre vedenie konania. Keď bol toho názoru, že v danej veci prebieha na inom súde totožné konanie týkajúce sa toho istého predmetu konania a tých istých účastníkov, konanie zastavil. Odvolací súd však daný názor okresného súdu neakceptoval a uznesenie prvostupňového súdu o zastavení konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Ústavný súd konštatuje, že konanie o zvýšenie výživného má pre účastníka konania zásadný význam a treba k nemu pristupovať s náležitou starostlivosťou.

Ústavný súd je však aj toho názoru, že doterajšia dĺžka konania (celkovo jeden rok a desať mesiacov vrátane odvolacieho konania, pričom sťažovateľka postup krajského súdu nenamietala) spolu s charakterom veci (aj keď v danom prípade ide o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa) zatiaľ vylučujú, aby uvedené konanie bolo možné pokladať za konanie so zbytočnými priet'ahmi. Ústavný súd už v predchádzajúcich prípadoch judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, či práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

Z judikatúry ústavného súdu taktiež vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03).

V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (či v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru), nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05, III. ÚS 82/07).

Ústavný súd je toho názoru, že aj keď okresný súd v danej veci neurčil žiaden termín pojednávania a v podstate sa nezaoberal meritom veci, ale riešil len otázky procesného charakteru, ktoré v konaní, samozrejme, nemožno prehliadnuť, doterajšia dĺžka konania, a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že konanie prebiehalo aj na odvolacom súde, postup ktorého s'ťažovateľka nenamietala, ako aj na charakter súdneho sporu nepredstavuje takú intenzitu, ktorá by mohla zasiahnuť do základného práva s'ťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, či práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne napr. III. ÚS 82/07).

Z uvedeného dôvodu ústavný súd s'ťažnosť s'ťažovateľky odmietol už na svojom predbežnom prerokovaní pre zjavnú neopodstatnenosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že ústavný súd s'ťažnosť odmietol, žiadosťou s'ťažovateľky o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, ako aj náhrady trov konania sa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. augusta 2007